

og Lovgivningen derom maa ses ud fra sociale Synspunkter. Selv de, der finder, at dette Lovforslag gaar for vidt i sine Bestræbelser for ad Lovgivningens Vej at fremme Ædrueligheden, erkender alle sammen, at Lovgivning paa dette Omraade er en Nødvendighed. Ogsaa det ærede Medlem, som teoretisk stærkest bekæmpede Lovforslaget, nemlig det ærede Medlem fra Gentofte (Abrahamsen), og det ærede Medlem, som praktisk bekæmpede Lovforslaget stærkest, nemlig det ærede 15de Medlem for Hovedstaden (Laurits Jensen), kom dog ikke udenfor Erkendelsen af, at Lovgivning paa dette Omraade var nødvendig, og at en videre Udvikling af Lovgivningen heller ikke kunde undgaas. Det ærede Medlem, som hengav sig til den ivrigste teoretiske Bekæmpelse af Lovforslaget, det ærede Medlem fra Gentofte, holdt en af de sædvanlige Taler om den personlige Frihed. Og det ærede 15de Medlem for Hovedstaden holdt en af de sædvanlige Taler om det private Initiativ: det private Initiativ paa dette Omraade maatte fremmes, det burde styrkes, alt burde overlades det, og man burde ikke søge hen til saadanne Organisationer, hvorigennem man i andre Lande, saaledes i Sverige gennem Gøteborg-Systemet, har søgt at gøre Forretningsvirksomheden uinteresseret i Nydelsen af Alkohol, navnlig ved at lægge hele Erhvervsdriften ind under et Syndikat eller Selskab.

Det ærede Medlem fra Gentofte gjorde sig, som jeg synes, Folk saa overmaade hyppigt gør, skyldig i en Misforstaaelse af, hvad personlig Frihed er. Han forveksler, hvad jeg vist en Gang før har haft Lejlighed til at sige her i Tinget, personlig Frihed med personlige Vaner. Der er intet, som Mennesker bliver mere bundet af end de Vaner, som de gennem Aarene tillægger sig, og jo mere man bliver Træl af disse Vaner, des mere tror man, det er sin personlige Frihed, man hævder, naar man vil have uindskrænket Ret til at trælle for disse Vaner. Dette gælder paa et hvilket som helst Omraade, men knytter sig naturligvis mest til Nydelser; enhver ved, i hvilken Grad man kan være Slave af sin Tobak og derfor kan føle sin personlige Frihed dybt saaret, naar man kommer ind i et eller andet Lokale, hvor der staar, at her er Tobaksrygning forbudt. Men det gælder ikke alene paa Nydelsesmidlernes Omraade; det er overhovedet alt, hvad Mennesker vanemæssig tilegner sig, som det er dem haardest at frigøre sig for. Men selv det ærede Medlem fra Gentofte er ganske klar over, at med Hensyn til Alkoholen maa den person-

lige Frihed baade for Udskænkeren og Nyderen begrænses. Han er ganske enig i, at en Lovgivning paa dette Omraade er nødvendig. Han vil ikke over til fri Næring uden Kontrol for Udskænkeren. Og hvad Nyderen angaar, er det ærede Medlem ogsaa ganske klar over, at der maa sættes Grænser for hans personlige Frihed i saa Henseende. Det ærede Medlem tager ikke til Orde mod den Bestemmelse, som føres over i dette Lovforslag fra den forrige Lovgivning, at i Tidsrummet fra Kl. 1 om Natten til Kl. 5 om Morgenen skal der være lukket. Den Lovgivning, som bestaar, og som nu fortsættes, træder ved denne Bestemmelse hindrende i Vejen for den personlige Frihed, den ubetingede Adgang til Nydelse af Alkohol i dette Tidsrum. Den personlige Frihed, som udfolder sig under Nydelsen af Alkohol, viser maaske meget hyppigt sine Kræfter allerstærkest ved 1-Tiden om Natten, og det kan godt være, at den giver sig meget voldsomme Udslag i Harme og Forbitrelse over, at nu sættes der pludselig paa et bestemt Klokkeslæt en Stopper for den personlige Frihed, nu standser man, nu forlanges det, at Lokalet skal lukkes, nu er der nogle Timer, hvori det er umuligt at faa den personlige Frihed tilfredstillet. Men det er ikke desto mindre Praxis; og det ærede Medlem fra Gentofte er ganske klar over, at paa dette Punkt vil slet ingen opponere, han vil fortsætte Lovgivningen, gennemføre den paa dette Punkt, som den var tidligere.

Dette lille Eksempel viser, at hele denne Tale om personlig Frihed i dette Spørgsmaal overhovedet intet som helst har paa sig, det er intet som helst andet end en Frase, som man griber til, fordi det er et skønt klingende Ord, ved Hjælp af hvilket man mener, man kan samle nogen Styrke om sig, naar man vil gaa ud til Agitation for Bekæmpelse af en vis Lovgivning paa dette Omraade. Det, vi i denne Lovgivning taler om, er nemlig ikke Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal sættes Grænser for den personlige Frihed — thi det er alle uden Undtagelse i deres praktiske Holdning overfor Lovgivningen enige i —, hele Spørgsmaalet er: Hvor skal Grænsen sættes? I den tidligere Lovgivning sattes Grænsen for Adgangen til Nydelse af Alkohol til Kl. 1 om Natten, medmindre der var særlig Adgang til at holde aabent senere, og Genoptagelse kunde først finde Sted Kl. 5 om Morgenen. I dette Lovforslag føres det videre, saaledes at det Kl. 5—8 om Morgenen ikke skal være muligt at erholde Alkohol i nogen Beværtning; og det føres videre som en Adgang for